

22.2.18

**עמדת מרכז רקמן ביחס להצעת חוק הבטחת קשר בין ילדים להוריהם, התשע"ח-2018
(פ/4956/20) – לקראת דיון בוועדת שרים ביום 25.2.2108**

ביום ראשון תעלה הצעת החוק שבנידון, של חה"כ סוויד, לוועדת שרים לענייני חקיקה. על אף שההצעה עוסקת בנושא קשה וכאוב אנו סבורות כי אינה נותנת את המענה הנכון לבעיה ולפיכך אנו קוראות לוועדת השרים להתנגד להצעת החוק. נפרט את עמדתנו:

FOUNDERS:

S. Daniel & Ewa Abraham
Joseph Alexander Foundation
Aharon & Rachel Dahan
Charles Dimston
Jesselson Family
Mordecai & Monique Katz
Gershon & Carol Kekst
Rose & Louis Klosk Fund
Sisel Klurman
Don & Jane Stern Lebell
Evelyn Gruss Lipper
Bernard & Estelle Marcus
Dennis Mehiel
Jack & Gitta Nagel
Joyce Saffir
Irving & Helen Schneider
Stephen Schwartz-
Brookdale Foundation Group
John & Marianne Slade
Abraham Spiegel
Jerome & Ellen Stern
Sigmund & Rose Strochlitz

פרופ' רות הלפרין-קדרי,
ראשת המרכז, מייסדת

עו"ד עטרה קניגסברג-ראם,
מנכ"ל ראשונה, מייסדת

ד"ר גלית שאול, עו"ד
מנכ"לית

1. הצעת החוק עוסקת במצבים בהם קיים נתק בין ילד לאחד ההורים ומאפשרת הגשת תביעה של הורה אחד כנגד ההורה השני בגין ניתוק הקשר. **מתן עילת תביעה ייחודית בגין ניתוק קשר כפי שמציעה הצעת החוק, להערכתנו רק תלבה סכסוכים בין הורים ותסלים סכסוכים קיימים, ובעיקר תהפוך לכלי נשק בידי המתדיינים.**
2. קשה להכריע מהן הסיבות לסירובו של ילד לקשר עם הורה. אחת הסיבות כבדות המשקל היא כאשר הילד חווה אלימות מההורה או היה עד לאלימות שההורה הפעיל כלפי ההורה האחר. **הצעת החוק כלל אינה מזכירה את נושא האלימות ואינה מסייגת סירוב קשר על רקע אלימות בשום צורה. טיפול לא נכון בבעיה כאשר ברקע קיימת אלימות יכול להוביל לפגיעה בילדים.** נציין כי כיום יש הכרה במחקר כי גם ילדים שלא חוו אלימות באופן ישיר אלא רק היו עדים להם נפגעי עבירה וחווים טראומה קשה.
3. הצעת החוק מכילה רשימת סעדים שבית המשפט יוכל להעניק להורה התובע בגין ניתוק קשר שחלקם מאוד קיצוניים ומרחקי לכת כמו העברת המשמורת להורה שהילד מנותק ממנו או הכרזת הילד כ"נוזק", דבר המאפשר הוצאתו מחזקת שני הוריו. ציון סעדים אלה בהקשר זה מיותר ומעודד הסלמה של הסכסוך, מעבר לכך שבמקרי אלימות של ההורה המנותק סעדים אלה יכולים להסב נזק ממשי לילדים. ציון הסעדים מיותר והחוק כבר היום, במקרים המתאימים, מאפשר סעדים אילו. **רשימת הסעדים כלל אינה מכילה התייחסות לכך שטובת הילד ושלומו צריכים להוות שיקול ראשון במעלה במתן הסעד.**
4. חלקים נכבדים מהצעת החוק כבר מוסדרים בחוקים אחרים כמו הליך שמיעת ילדים, מינוי אפוטרופוס לדין עבור קטין, פנייה לקבלת חוות דעת מומחה, הטלת קנס בגין הפרה של החלטה שיפוטית. חזרה עליהם במסגרת חוק חדש תיצור סרבול וחוסר אחידות.
5. לדעתנו אין מקום לחוק שעומד בפני עצמו בנושא זה. לשיטתנו הדרך הנכונה לטיפול במקרה של ניתוק קשר היא דרך הנחיות פנימיות והכשרה של השופטים ביחס לאפשרויות הטיפול במקרי ניתוק קשר.

המרכז לקידום מעמד האשה ע"ש רות ועמנואל רקמן, הפועל במסגרת הפקולטה למשפטים באוניברסיטת בר אילן, נוסד בשנת 2001. מטרת המרכז להביא לביעור האפליה נגד נשים ולחזק את מעמדן בחברה הישראלית, באמצעות תרגום ידע ומחקר אקדמי לפעילות מעשית ויישומית. המרכז פועל לאור חזונו של הרב עמנואל רקמן לקידום זכויות הנשים בישראל ולהטבת מעמד האשה בידי המשפחה ובהלכה היהודית.